Sveicināti, dārgie L.C.F.A. biedri! 🍁

Rudens, kad lapas kļūst zeltainas un gaiss kļūst dzestrs, cilvēki vairāk sāk raudzīties debesīs uz Mēnesi. Pilnmēness šajā gadalaikā simbolizē vienotību, mieru un siltas domas par tiem, kas atrodas tālumā. Lai arī kur mēs būtu, Mēness gaismā visi esam zem viena debesjuma. 🌕

Šajā jaunumu izdevumā atskatīsimies uz iepriekšējiem pasākumiem, aplūkosim gaidāmos svētkus, kā arī padalīsimies ar tuvākajiem pasākumiem! 🐼

BIEDRĪBAS JAUNUMI

Latvijas-Ķīnas draudzības asociācija tagad piedāvā visiem interesentiem ķīniešu valodas kursus! Šobrīd ir pieejamas individuālas nodarbības pamata, vidējā un augstākajā līmenī, un, pabeidzot kursu, tiek izsniegts valodas kursa apguvi apliecinošs sertifikāts.

Aicinām interesentus pieteikties, rakstot uz info@lcfa.lv.

GAIDĀMIE PASĀKUMI

Šoruden tiks atklāta jauna pasākumu platforma ***Youth Salon***. Šī iniciatīva iecerēta kā radoša un atvērta vide jauniešu sarunām, ideju apmaiņai un jaunu projektu iedvesmošanai. Atklāšanas vakarā plānots iepazīstināt ar salona iecerēm un mērķiem, kā arī dot iespēju klātesošajiem brīvā gaisotnē savstarpēji iepazīties un dalīties savās domās.

Savukārt novembra beigās norisināsies **Ķīniešu filmu festivāls**. Pasākuma programma paredz ne tikai filmas skatīšanos, bet arī tās kopīgu analīzi un diskusiju, ļaujot dalībniekiem padziļināti izvērtēt redzēto un gūt dziļāku izpratni par vēstures aspektiem, kultūras simboliku un tās īpatnībām. Vakars noslēgsies ar saviesīgo daļu, kas dos iespēju turpināt sarunas neformālā vidē un veidot jaunus kontaktus.

ATSKATS UZ GRĀMATAS "NOMALE NAV BEIGAS" / "郊外非尽头" ATKLĀŠANAS SVĒTKIEM

2025. gada 26. jūnijā Latvijas Zinātņu akadēmijas Senāta zālē pulcējās dzejas cienītāji, lai svinētu unikālas divvalodu latviešu-ķīniešu dzejas antoloģijas **"Nomale nav beigas"** (《郊外非尽头》) atklāšanu.

Šī izlase apvieno 14 autorus – 7 mūsdienu latviešu un 7 mūsdienu ķīniešu dzejniekus, katrs pārstāvēts ar apmēram desmit dzejoļiem un to tulkojumiem. Tā ir saruna pāri valodām, robežām un kultūrām.

Pasākumu divās valodās vadīja profesors **Kaspars Kļaviņš** un dzejnieks, tulkotājs **Liaņs Bins**, kurš savā uzrunā spilgti iezīmēja grāmatas tapšanas ceļu – ar pateicību autoriem, redaktoriem, māksliniekiem un visiem, kas bijuši līdzās grāmatas tapšanas laikā. Nosaukums "Nomale nav beigas" nav nejaušība – tas sakņojas Aleksandra Čaka dzejā un vēsta, ka perifērija nav gals. Tā ir vieta, kur viss sākas. Tur rodas tilti – starp Rīgu un Pekinu, starp klusumu un vārdiem.

Video sveicienā pasākuma dalībniekus uzrunāja Latvijas vēstnieks Ķīnā V.E. Kārlis Eihenbaums, savukārt Latvijas-Ķīnas draudzības asociācijas

prezidente Dr. Ņina Linde savā runā uzsvēra – cik pārsteidzoši līdzīgas ir latviešu un ķīniešu kultūras savā attieksmē pret dabu, klusumu, skaistumu un svētumu.

Dzejas lasījumos dzejnieki lasīja gan savus, gan otras valsts dzejnieku darbus – dzīva dzeja divās valodās vienlaikus, atklājot jaunas nianses un savstarpēju cieņu.

ATSKATS UZ STARPTAUTISKO KONFERENCI RĪGĀ PAR REĢIONĀLO PĒTĪJUMU UN KULTŪRAS INTEGRĀCIJAS MĀCĪŠANAS LABO PRAKSI

2025. gada 6. - 7. augustā Latvijas Zinātņu akadēmijā norisinājās starptautiska konference ***Best Practices in Teaching Regional Studies & Cultural Integration in a Global Context***, ko organizēja Latvijas Zinātņu akadēmijas Ekonomikas institūts sadarbībā ar Laņdžou Universitātes Eiropas Savienības pētījumu centru.

Konferenci atklāja Latvijas Zinātņu akadēmijas Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas vadītājs akadēmiķis Guntis Zemītis. Konferences atklāšanas laikā Ekonomikas institūta direktore, asoc. prof. Dr. Ņina Linde uzsvēra, ka šī tikšanās ir iespēja ne tikai apmainīties ar zināšanām un pieredzi, bet arī veidot ciešāku sadarbību starp pētniekiem un praktiķiem no dažādām valstīm. Viņa norādīja, ka konferences mērķi ir:

- izpētīt efektīvas mācību stratēģijas un metodes reģionālo pētījumu jomā, kas sekmē kultūras izpratni un integrāciju globālā kontekstā;
- dalīties ar labās prakses piemēriem, kas palīdz studentiem apzināties kultūru daudzveidību;
- diskutēt par izglītības nozīmi starpkultūru komunikācijas un sadarbības veicināšanā;
- analizēt reģionālo pētījumu pasniegšanas izaicinājumus un iespējas mainīgā pasaulē;
- rosināt dialogu starp pedagogiem, pētniekiem un praktiķiem par kultūras integrācijas stiprināšanu.

Pirmās dienas programmā piedalījās ievērojami akadēmiķi: **prof. Dr. Je Tiaņs** (Laņdžou Universitāte) analizēja etniskās reģionālās autonomijas starptautisko ietekmi, **asoc. prof. Dr. Jahuna Vana** aplūkoja nacionālo identitāti pilsētvēstures skatījumā, bet **prof. Dr. Valdis Segliņš** pievērsās etniskajiem akcentiem Latvijas urbanizācijas procesā. Dienas noslēgumā paneļdiskusijā ***Identity, Space, and Development*** tika meklētas atbildes uz jautājumiem par to, kā globalizācija ietekmē etniskās identitātes saglabāšanu pilsētvidē un kā pilsētplānošana var sekmēt kultūras daudzveidību.

Otrajā dienā uzmanība tika pievērsta Eiropas integrācijas etniskajiem aspektiem, inovāciju lomai izglītībā (MI un sintētiskā bioloģija), ķīniešu valodas mācīšanai kā kultūru apmaiņas tiltam, kā arī mijiedarbībai starp tūrismu un reģionālo attīstību Ziemeļrietumu Ķīnas reģionā. Diskusiju laikā tika uzsvērta ilgtspējīga tūrisma nozīme vietējo kopienu ekonomiskajā un kultūras izaugsmē,

kā arī stratēģijas, kā mācību procesā iesaistīt studentus, izmantojot reālus piemērus un gadījumu analīzi.

Konference noslēdzās ar interaktīvu sesiju par reģionālo studiju pasniegšanu Laņdžou Universitātē, kā arī kopīgām pārdomām un kafijas sarunām, kas rosināja jaunu projektu un ideju rašanos.

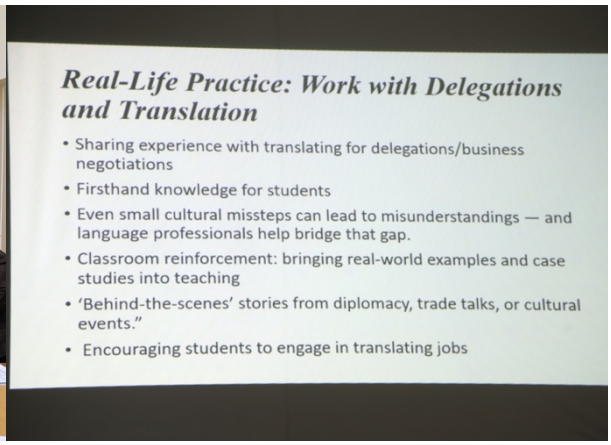

KULTŪRAS DEVA

Miķeļdiena un 中秋节 (Rudens Vidus svētki): rudens svētki Latvijā un Ķīnā

Latviešu gadskārtu rituālos Miķeļdiena jeb rudens saulgrieži ieņem īpašu vietu – tā iezīmē pāreju no vasaras uz ziemas pusgadu. Svētkus svin 29. septembrī, kad diena un nakts ir vienādā garumā. Pēc šī brīža dienas sāk kļūt arvien īsākas, daba gatavojas ziemai, bet cilvēki – garajam tumsas periodam.

Tradicionāli Miķeļi ir bijuši ražas svētki: šajā laikā zemnieki pabeidza lielākos lauka darbus, nodeva dabu simboliskā pateicībā un baudīja bagātīgu mielastu.

Miķeļdienā tika rīkotas tirgus dienas, spēlētas rotaļas un dziedātas dziesmas. Bija arī ticējumi par veiksmi un ražību – piemēram, ja Miķeļa rītā pirmo dzirdēja gaili dziedam, tad nākamajā gadā gaidāma laba raža. Tāpat ticēja, ka Miķeļdiena ir robežšķirtne starp "dzīvo" un "mirušo" laiku – līdzīgi kā citos gadalaiku maiņas svētkos, šis bija brīdis, kad cilvēki īpaši domāja par dzīves un nāves ritumu.

Lai gan mūsdienās Miķeļdiena netiek vairs tik plaši svinēta, tā joprojām tiek atzīmēta folkloras kopās, skolās un ģimenēs – kā atgādinājums par saikni ar dabu un mūsu senču tradīcijām.

Savukārt Ķīnā ap šo pašu laiku tiek svinēti 中秋节 (Džuncjiudzjie) jeb **Rudens Vidus svētki**. Tie tiek svinēti Mēness kalendāra 8. mēneša 15. dienā, kas parasti ir septembra otrajā pusē vai oktobra sākumā. Atšķirībā no Miķeļdienas, kas balstās uz saules gada ritējumu, Rudens Vidus svētki ir cieši saistīti ar Mēness fāzēm – tie ir pilnmēness svētki.

Rudens Vidus svētkiem Ķīnā ir sena vēsture. Jau vairāk nekā pirms 3000 gadiem cilvēki novēroja Mēnesi, pielīdzināja tā pilnību ražas bagātībai un ģimenes kopībai. Vēlāk svētkos saplūda dažādi mīti un tradīcijas. Pazīstamākā ir leģenda par dievieti Čan'e (嫦娥), kura nokļuva uz Mēness un tur mīt līdz šai dienai. Tāpēc Rudens Vidus svētkos daudzi cilvēki skatās uz Mēnesi un iztēlojas dievieti, kas simbolizē nemirstību un debesu noslēpumu pasauli.

Svarīga svētku daļa ir kopā būšana ar ģimeni. Ķīnā Mēness simbolizē vienotību un pilnību, tāpēc svētku vakarā ģimenes pulcējas pie viena galda, lai mielotos un baudītu 月饼 (juebin) – apaļas mēnesskūciņas, kas atveido Mēness formu un simbolizē ģimenes kopību. Tāpat daudzviet notiek gājieni ar laternām un skatāmi krāšņi uguņošanas pasākumi, kas svētkiem piešķir īpašu svinīgumu.

Nozīmīgs tēls svētkos ir arī Mēness trusis (玉兔, jutu), kas, kā vēsta senie nostāsti, dzīvo debesīs pie Čan'e un nepārtraukti kuļ nemirstības eliksīru. Tas padara Mēnesi arī par mitoloģijas un iztēles piepildītu pasauli, kas bērniem un pieaugušajiem sniedz stāstus par cerību un nemirstību.

Mūsdienās Rudens Vidus svētki ir vieni no nozīmīgākajiem svētkiem Ķīnā līdzās Pavasara svētkiem jeb Ķīniešu Jaunajam gadam. Tas ir ne tikai kultūras, bet arī ģimenes un garīgās kopības svinēšanas laiks.

Kaut arī Latvija un Ķīna atrodas ļoti tālu viena no otras un ir izveidojušās visai atšķirīgas kultūras, rudens svētki abās zemēs atklāj interesantas līdzības. Piemēram, gan Miķeļdiena, gan Rudens Vidus svētki sakņojas dabas ritmā – tās ir svinības, kas cieši saistītas ar dabas ritmu un ražas novākšanu. Abos gadījumos cilvēki pateicas dabai par tās devumu un svin pilnības brīdi. Tāpat līdzība saskatāma ģimenes un kopības sajūtā – Latvijā Miķeļdienā cilvēki sanāca kopā mielastā un tirgos, bet Ķīnā Rudens Vidus svētku laikā ģimenes satiekas pie svētku galdiem. Abos gadījumos būtiskākā vērtība ir vienotība un kopīga svinēšana. Visbeidzot, Miķeļdiena atgādina par pāreju uz tumšo gada daļu, par dzīvības un nāves cikliskumu, bet Rudens Vidus svētki – par nemirstības ideālu un ilgām pēc atkalapvienošanās ar tuviniekiem. Atšķirīgos veidos, bet abi svētki mudina domāt par laika ritējumu un cilvēka vietu pasaulē.

Lūkojos mēnesī ilgās pēc tālēm

Džan Dzjiulin (673-740)

Virs jūras piedzimst spožais mēness,
Visās debesu malās kopīgs šis brīdis.
Šķirtie mīlnieki nožēlo, ka nakts tik gara,
Viņi vakaru vada abpusējās ilgā.
Nodzēšu sveci sajūsmā par šo gaismas pilnību,
Uzvilkts rīta svārks, bet just var drēgnumu.
Nespējot paņemt rokās mēnesi kā dāvanu,
Atgriežos gultā un sapņoju par tikšanos.

/Tulk. Agita Baltgalve/

望月怀远

张九龄 (673–740)

海上生明月，天涯共此时。
情人怨遥夜，竟夕起相思。
灭烛怜光满，披衣觉露滋。
不堪盈手赠，还寝梦佳期。

Novēlam Jums skaistus un siltus svētkus!

祝福中秋佳节快乐，月圆人圆事事圆满!🌕